

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL ASMENŲ NEBLAIVUMO (GIRTUMO) AR APSVAIGIMO NUSTATYMO IR
KONTROLĖS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2009 m. spalio 14 d. Nr. V-978
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [49-1325](#); 1999, Nr. [64-2069](#); 2003, Nr. [32-1308](#), Nr. 91(1)-4106; 2004, Nr. 169-6215; 2006, Nr. 72-2679; 2008, Nr. 38-1377; 2009, Nr. 29-1142) 10 straipsnio 2 dalies 20 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [56-2000](#); 2008, Nr. [142-5629](#); 2009, Nr. [76-3123](#)) patvirtintų Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nustatymo taisyklių 15 punktu:

1. T v i r t i n u asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nustatymo ir kontrolės krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašą (pridedama).

2. L a i k a u netekusiu galios KAM ministro 1999 m. vasario 5 d. įsakymą Nr. 145 „Dėl karių ir civilių KAS tarnautojų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo būsenos nustatymo tvarkos“.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRĖ

RASA JUKNEVIČIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos
ministro 2009 m. spalio 14 d.
įsakymu Nr. V-978

ASMENŲ NEBLAIVUMO (GIRTUMO) AR APSVAIGIMO NUSTATYMO IR KONTROLĖS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nustatymo ir kontrolės krašto apsaugos sistemoje (toliau – KAS) tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato karių, (valstybės tarnautojų ir darbuotojų (toliau – darbuotojai), taip pat darbuotojų, dirbančių aplinkoje, veikiamoje pavojingų veiksnių, ar dirbančių su potencialiai pavojingais įrenginiais, neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatymo organizavimo ir kontrolės tvarką.

2. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintose taisyklėse vartojamas sąvokas.

3. Potencialiai pavojingais įrenginiais (didesnio pavojaus šaltiniu) laikomos visos sausumos ar vandens (įskaitant vidaus vandenų) transporto priemonės, orlaiviai, technologiniai ir energetiniai įrenginiai, visų rūšių ginklai, šaudmenys ir sprogmenys, nuodingosios, sprogstamosios medžiagos ir jų mišiniai. Pavojingu veiksmu laikomas tarnybos (darbo) aplinkoje esantis rizikos veiksnys, dėl kurio darbuotojas ar aplinkiniai asmenys gali patirti ūmių sveikatos sutrikimų ar mirtį (tarnyba/darbas aplinkoje, kurioje naudojami didesnio pavojaus šaltiniai, nepriklausomai nuo to, ar pats karys/darbuotojas juos naudoja, taip pat tarnyba/darbas aplinkoje, kurioje tarnybinėms užduotims atlikti keliami didesni fizinės ar psichinės įtampos reikalavimai ir pan.).

4. KAS institucijos, jos padalinio vadovas (viršininkas) ar jo įgaliotas asmuo, karinio vieneto vadas ar jo įgaliotas asmuo (vadovo, vado įsakymu skiriamas asmuo), karo policininkai (toliau – atsakingi asmenys) turi teisę tikrinti dėl neblaivumo ar apsvaigimo nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų:

4.1. visus asmenis, vairuojančius KAS institucijų ar jų padalinių, karinių vienetų tarnybines transporto priemones;

4.2. karius, įvertinę požymius, kurių esant galima įtarti, kad karys yra neblaivus ir/ar apsvaigęs (iš burnos sklinda alkoholio kvapas, neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai);

4.3. kitus asmenis (darbuotojus), dirbančius aplinkoje, veikiamoje pavojingų veiksnių, ar dirbančius su potencialiai pavojingais įrenginiais, įvertinę požymius, kurių esant galima įtarti, kad kitas asmuo yra neblaivus ir/ar apsvaigęs (iš burnos sklinda alkoholio kvapas, neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai).

5. Atsakingi asmenys, įvertinę požymius, kurių esant galima įtarti, kad asmuo yra neblaivus ir/ar apsvaigęs (iš burnos sklinda alkoholio kvapas, neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai), tikrina asmenis, vairuojančius KAS institucijų ar jų padalinių, karinių vienetų transporto priemones, karius, taip pat darbuotojus, dirbančius aplinkoje, veikiamoje pavojingų veiksnių, ar dirbančius su potencialiai pavojingais įrenginiais, ar jie yra neblaivūs (girti) arba juos pristato į karių asmens sveikatos priežiūros įstaigas (toliau – KASPI) arba, išrašę siuntimą (1 priedas), – į asmens sveikatos priežiūros įstaigas (toliau – ASPĮ) atlikti medicininės apžiūros neblaivumui (girtumui) ar apsvaigimui nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatyti.

6. Kario, darbuotojo neblaivumo (girtumo) įrodymu laikomi:

6.1. specialiųjų techninių priemonių, kurių metrologinė patikra atlikta teisės aktų nustatyta tvarka, rodmenys, viršijantys teisės aktuose nustatytą leidžiamą maksimalią etilo alkoholio koncentraciją iškvepiamame ore, užfiksuoti šių priemonių rodmenų fiksavimo būdais, pasirašyti tikrinimą atlikusio atsakingo(-ų) asmens(-ų);

6.2. medicininės apžiūros aktas, kuriame konstatuotas neblaivumas (girtumas).

7. Kario, darbuotojo apsvaigimo nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų įrodymu laikomas medicininės apžiūros aktas, kuriame konstatuotas apsvaigimas nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų.

II. ASMENŲ NEBLAIVUMO (GIRTUMO) NUSTATYMO ORGANIZAVIMAS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE

8. Atsakingi asmenys, gavę informaciją (pranešimą) apie asmenį, vairuojantį KAS tarnybinių transporto priemonę, karį, taip pat darbuotoją, dirbantį aplinkoje, veikiamoje pavojingų veiksnių, ar dirbantį su potencialiai pavojingais įrenginiais, įtariamą esantį tarnyboje (darbe) neblaivų (girtą) ar apsvaigusį nuo psichiką veikiančių medžiagų, privalo apie tai informuoti KAS institucijos ar jos padalinio vadovą (viršininką), karinio vieneto vadą ir imtis priemonių jo neblaivumui (girtumui) ar apsvaigimui nustatyti.

9. Asmens sveikatos priežiūros specialistai (toliau – sveikatos priežiūros specialistai), teisės aktų nustatyta tvarka turintys teisę atlikti medicininę apžiūrą, ją atlieka sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

10. Dėl neblaivumo (girtumo) specialiomis techninėmis priemonėmis, kurių metrologinė patikra atlikta teisės aktų nustatyta tvarka, tikrinama griežtai vadovaujantis tos techninės priemonės naudojimo aprašymu, prieš tai tikrinamam asmeniui išsiskalavus burną vandeniu. Praėjus 15 minučių po pirminio tikrinimo, turi būti tikrinama pakartotinai.

11. Atsakingi asmenys, prieš tikrindami dėl neblaivumo ar siūsdami atlikti medicininės apžiūros, turi paaiškinti įtariamiesiems neblaiviams (girtiems) asmenims atsisakymo tikrintis ar atlikti medicininę apžiūrą teisinės pasekmės ir išaiškinti asmens teisę ne vėliau kaip per 1 valandą nuo tikrinimo, medicininės apžiūros atlikimo ar atsisakymo ją atlikti pačiam kreiptis į pageidaujamą ASPĮ su prašymu savo lėšomis atlikti medicininę apžiūrą. Jeigu asmuo šio punkto nustatyta tvarka kreipiasi į ASPĮ, jis privalo medicininės apžiūros aktą pristatyti KAS institucijos ar jos padalinio vadovui (viršininkui), karinio vieneto vadui tą pačią dieną, kurią jį gauna. Jei asmuo medicininės apžiūros aktą gauna po savo darbo dienos valandų ar ne darbo dieną, jis privalo aktą pristatyti kitą darbo dieną.

12. Atsakingi asmenys, įvertinę požymius, kuriems esant galima įtarti, kad karys, (darbuotojas, dirbantis aplinkoje, veikiamoje pavojingų veiksnių, ar dirbantis su potencialiai pavojingais įrenginiais), yra neblaivus (iš burnos sklinda alkoholio kvapas, neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai), ir įtarę jį esant neblaivų, ne vėliau kaip per 1 valandą nuo įtarimo momento atlieka tikrinimą.

13. Kiekvienas asmenų neblaivumo (girtumo) tikrinimo atvejis registruojamas nustatytos formos Asmenų neblaivumo (girtumo) tikrinimo registre (2 priedas).

14. Jei asmuo atsisako tikrintis arba pasirašytinai susipažinti su tikrinimo rezultatais, atsakingas asmuo privalo pasikviesti du asmenis (liudininkus), jų akivaizdoje asmeniui pasiūlyti atlikti tikrinimą, paaiškinti jam atsisakymo tikrintis ar atlikti medicininę apžiūrą teisinės pasekmės ir, jam atsisakius, tai pažymėti registre, kuriame pasirašo atsakingas asmuo ir liudininkai.

15. Jeigu atsakingi asmenys neturi galimybės atlikti asmens, įtariamo, kad yra neblaivus (girtas), objektyvaus tikrinimo, jie privalo užtikrinti, kad asmuo būtų pristatytas į KASPI ar, išrašę siuntimą, užtikrinti, kad asmuo būtų pristatytas į ASPĮ atlikti medicininės apžiūros.

16. Įtarus ir/ar nustačius, kad asmuo yra neblaivus (girtas), jis teisės aktų nustatyta tvarka nušalinamas nuo tarnybos (darbo).

17. Atsakingi asmenys privalo tikrinti asmenų neblaivumą (girtumą) patalpoje, kurioje

nebūtų pašalinių asmenų. Kai nėra galimybės tikrinimą atlikti tokioje patalpoje (lauko pratybų, karinių mokymų, patruliavimo metu ir kt.) asmenų neblaivumą (girtumą) galima tikrinti bet kurioje asmenų buvimo vietoje (patalpoje).

III. ASMENŲ APSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ NUSTATYMO ORGANIZAVIMAS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOJE

18. Atsakingi asmenys, įvertinę požymius, kurių esant galima įtarti, kad karys, (darbuotojas, dirbantis aplinkoje, veikiamoje pavojingų veiksnių, ar dirbantis su potencialiai pavojingais įrenginiais) yra apsvaigęs nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų (neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai), siekdami nustatyti, ar asmuo yra apsvaigęs (neapsvaigęs) nuo psichiką veikiančių medžiagų, privalo užtikrinti, kad asmuo nedelsiant būtų pristatytas į KASPI ar, išrašius siuntimą, – į ASPI atlikti medicininės apžiūros.

19. Dėl kiekvieno atvejo, kai asmuo yra įtariamas apsvaigęs nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų, turi būti surašomas tarnybinis pranešimas įtariamojo apsvaigimu nuo psichiką veikiančių medžiagų KAS institucijos ar jos padalinio vadovui (viršininkui), karinio vieneto vadui arba, jei įtariamam asmeniui yra minėti vadovai, – jų tiesioginiam vadovui.

20. Įtariamam, kad yra apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų, asmeniui atsisakius medicininės apžiūros, atsakingi asmenys paaiškina įtariamajam atsisakymo atlikti medicininę apžiūrą teisinės pasekmės ir apie atsisakymo atlikti medicininę apžiūrą faktą tarnybiniu pranešimu, kurį pasirašo atsakingi asmenys ir 2 liudininkai, informuoja įtariamo apsvaigimu nuo psichiką veikiančių medžiagų KAS institucijos ar jos padalinio vadovą (viršininką), karinio vieneto vadą, arba, jei įtariamam asmeniui yra minėti vadovai, – jų tiesioginį vadovą.

21. Įtarus ir/ar nustačius, kad asmuo yra apsvaigęs, jis teisės aktų nustatyta tvarka nušalinamas nuo tarnybos (darbo).

IV. ASMENŲ, VAIRUOJANČIŲ KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS TARNYBINES TRANSPORTO PRIEMONES, NEBLAIVUMO (GIRTUMO) AR APSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ KONTROLĖ

22. KAS institucijos ar jos padalinio vadovai (viršininkai), karinių vienetų vadai privalo organizuoti asmenų, vairuojančių KAS institucijos ar jos padalinio, karinio vieneto tarnybines transporto priemones, tikrinimą dėl neblaivumo (girtumo).

23. Tikrina atsakingi asmenys, likus ne daugiau kaip 30 minučių iki išvykimo. Tikrinimo vietą nustato KAS institucijos, jos padalinio vadovas (viršininkas) ar jo įgaliotas asmuo, karinio vieneto vadas ar jo įgaliotas asmuo.

24. Tikrinimas organizuojamas ir tikrinimo rezultatai įforminami šio tvarkos aprašo II skyriuje nustatyta tvarka.

25. Įvertinus požymius, kurių esant galima įtarti, kad asmuo, vairuojantis KAS institucijos, jos padalinio ar karinio vieneto tarnybines transporto priemones, yra apsvaigęs nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų (neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai), medicininė apžiūra organizuojama šio tvarkos aprašo III skyriuje nustatyta tvarka.

V. VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ AR DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ APLINKOJE, NEVEIKIAMOJE PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ, AR NEDIRBANČIŲ SU POTENCIALIAI PAVOJINGAIS ĮRENGINIAIS, NEBLAIVUMO (GIRTUMO) AR APPSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ KONTROLĖ

26. Atsakingi asmenys, įvertinę požymius, kurių esant galima įtarti, kad darbuotojas, dirbantis aplinkoje, neveikiamoje pavojingų veiksnių, ar nedarbantis su potencialiai pavojingais įrenginiais tarnybos (darbo) vietoje yra neblaivus ir/ar apsvaigęs (iš burnos

sklinda alkoholio kvapas, neadekvati elgsena, nerišli kalba, nekoordinuoti judesiai), privalo apie tai tarnybiniu pranešimu informuoti KAS institucijos ar jos padalinio, karinio vieneto, kuriame dirba įtariamasis, vadovą (vadą).

27. KAS institucijos ar jos padalinio vadovas (viršininkas), karinio vieneto vadas, gavęs pranešimą apie įtariamą darbuotoją, nedelsdamas nušalina tokį asmenį nuo tarnybos (darbo). Nušalintas asmuo pasirašytinai supažindinamas su nušalinimo pagrindu (3 priedas).

28. Jeigu darbuotojas nesutinka su pareikštu įtarimu, jis turi teisę reikalauti, kad būtų atliktas tikrinimas arba jam būtų užtikrinta galimybė atlikti medicininę apžiūrą dėl neblaivumo nustatymo šio aprašo II skyriuje nustatyta tvarka ar dėl apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatymo šio aprašo III skyriuje nustatyta tvarka.

VI. ATLYGINIMAS UŽ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ATLIKTĄ MEDICININĘ APŽIŪRĄ

29. Už medicininę apžiūrą su ASPI atsiskaitoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452 patvirtintų Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nustatymo taisyklių nustatyta tvarka.

30. Jei ASPI atliktos medicininės apžiūros metu buvo nustatytas asmens neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų faktas, KAS institucijos ar jos padalinio vadovas (viršininkas), karinio vieneto vadas turi organizuoti patirtų išlaidų išieškojimą iš to asmens.

Asmenų neblaivumo (girtumo) ar
apsvaigimo nustatymo ir kontrolės
krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo
1 priedas

(KAS institucijos ar padalinio, karinio vieneto pavadinimas, adresas, kodas)

(pristatančiojo asmens pareigos, vardas ir pavardė)

(asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas ir adresas)

**SIUNTIMAS Į ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGĄ ATLIKTI
MEDICININĘ APŽIŪROS**

200_____ m. _____ mėn. _____ d. _____ val. _____ min.

(surašymo vieta)

(siunčiamojo asmens vardas, pavardė ir gimimo metai)

Siuntimo priežastis _____

(parašas)

Asmenų neblaivumo (girtumo) ar
apsvaigimo nustatymo ir kontrolės
krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo
2 priedas

ASMENŲ NEBLAIVUMO (GIRTUMO) TIKRINIMO REGISTRAS

Eil. Nr.	Specialio sios techninės priemonės, kuria tikrinama , markė, modelis ir numeris	Tikrini mo data ir tikslus laikas (valand a ir minutės)	Asmens, kuris tikrintas, vardas, pavardė, asmens kodas	Tikrini mo rezulta tai	Tikrin to asme ns paraš as	Karo policininko, KAS institucijos ar padalinio vadovo įgalioto asmens, kuris atliko tikrinimą, vardas, pavardė, pareigos	Tikrinu sio asmens parašas	Liudinin ko vardas, pavardė ir pareigos *	Liudini nko parašas *

* pildoma tik tikrinamajam atsisakius tikrinimo

Asmenų neblaivumo (girtumo) ar
apsvaigimo nustatymo ir kontrolės
krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo
3 priedas

(KAS institucijos ar padalinio, karinio vieneto pavadinimas, adresas, kodas)

(KAS institucijos ar padalinio, karinio vieneto vadovo pareigos, vardas ir pavardė)

(surašymo vieta ir laikas)

(Darbuotojo, nušalinto nuo tarnybos/darbo pareigos, vardas ir pavardė)

PRANEŠIMAS APIE NUŠALINIMĄ NUO TARNYBOS/DARBO

Informuoju Jus, kad nuo 200 ____ m. ____ mėn. ____ d. ____ val. ____ min. esate nušalintas nuo tarnybos/darbo, įtarus, kad esate neblaivus ir/ar apsvaigęs nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų.

Nesutikdamas su pareikštu įtarimu, turite teisę reikalauti, kad Jums būtų atliktas tikrinimas dėl neblaivumo (girtumo) nustatymo specialiomis techninėmis priemonėmis (nesant galimybei atlikti Jūsų objektyvaus tikrinimo, Jūs būsite pristatytas į KASPI ar į ASPI atlikti medicininės apžiūros).

Jūs taip pat turite teisę atsisakyti tikrintis ir ne vėliau kaip per 1 valandą nuo pasirašymo apie Jūsų nušalinimą nuo darbo, pats kreiptis į pageidaujamą ASPI su prašymu savo lėšomis atlikti medicininę apžiūrą. Šiuo atveju Jūs privalote medicininės apžiūros aktą KAS institucijos ar jos padalinio vadovui (viršininkui), karinio vieneto vadui pristatyti tą pačią dieną, kurią jį gausite. Jei medicininės apžiūros aktas gaunamas po Jūsų darbo dienos valandų ar ne darbo dieną, Jūs privalote aktą pristatyti kitą darbo dieną.

(Vadovo pareigos, vardas ir pavardė)

(parašas)

„SUSIPAŽINAU“

(Darbuotojo, nušalinto nuo tarnybos/darbo pareigos, vardas ir pavardė)

(parašas ir pasirašymo laikas)

**„NUŠALINTAS NUO DARBO DARBUOTOJAS
PASIRAŠYTI PRANEŠIMĄ ATSISAKĖ“**

(Liudininko pareigos, vardas ir pavardė)

(parašas ir pasirašymo laikas)

(Liudininko pareigos, vardas ir pavardė)

(parašas ir pasirašymo laikas)
